

Толос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 166 (1916) ♦ Вівторок, 1 вересня 1998 року ♦ Ціна договірна

ДЕПУТАТИ - ДО ПАРЛАМЕНТУ, ДІТИ - ДО ШКОЛИ

Сьогодні починають роботу друга сесія Верховної Ради чотирнадцятого скликання і вся наша освіта

Можливо, це й символічно, що цьогорічна осіння сесія парламенту починається 1 вересня — у день, коли буквально у кожній сім'ї і класі, й піднесено. Депутати також повертаються з канікул і також відпочили, оздоровилися, набралися сил, щоб з новою енергією засісти за державні справи.

До того ж, «хатні», так би мовити, проблеми, пов'язані з організацією самої роботи парламенту, вже вирішено.

Безумовно, на порядок денний передусім вишикуються економічні проблеми: розгляд законопроектів на основі указів Президента, програма та звіт уряду, обговорення проекту бюджету на 1999 рік і ще ціла низка питань, які навіть важко передбачити. Плюс депутатські запити, що назріли у кожного парламентарія, та нагальні проблеми у зв'язку з кризою в Росії.

Одне слово, коли на хліборобському лані нині справляють останні обжинки і варто сказати, що Україна з хлібом, народні депутати до своїх жнив чужі приступають, і всі ми з надією чекаємо, які снопи вив'яжуть у парламенті: порожні чи з колосками доброго зерна. Отож, з початком осінньої сесії, шановні народні обранці!

До відома народних депутатів України

Відповідно до статті 83 Конституції України відкриття другої сесії Верховної Ради України чотирнадцятого скликання відбудеться 1 вересня 1998 року о 16-й годині в сесійному залі Верховної Ради України (місто Київ, вулиця М. Грушевського, 5).

Чекаємо Жака Ширака

Завтра розпочинається офіційний триденний візит Президента Французької Республіки Жака Ширака в Україну. Він проведе переговори з Президентом Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком, Прем'єр-міністром Валерієм Пустойовенком. Плановано підписати кілька двосторонніх угод.

Президент Франції також виступить з лекцією перед студентами Національного університету імені Т. Г. Шевченка, покладе вінок до могили Невідомого солдата, до пам'ятника Тарасові Шевченку, огляне історико-архітектурний заповідник «Софія Київська». Жак Ширак має зустрітись і з громадянами Франції, які живуть і працюють в Україні.

Привітання з нагоди Дня знань

Президент України Леонід Кучма привітає з Днем знань усіх педагогів та батьків, дітей та молоді.

Він високо оцінив подвиги наших педагогів, які перебувають у матеріальній скруті. А також висловив віру в те, що складну історичну смугу буде подолано, а освіту — збережено як невід'ємну складову інтелектуального, духовного потенціалу нашого народу, його національної гордості.

Лист на першу сторінку

Черга за членами уряду

Учителі нашої школи п'ятнадцять місяців не одержують зарплату. Після «душевної» розмови Валерія Пустойовенка з керівниками підприємств бюджет поповнився, але нам однаково не виплатили й копійки. До якого ще експерименту вдались чи де знайти казкового Джинна, щоб з його волі з'явилися гроші й на пенсії, й на зарплати? Може, членів уряду зібрати у Верховній Раді і не випустити їх, доки не знайдуть гроші та не повернуть борги учителям та пенсіонерам...

Захар ЛИТВИНКО.
Голгоца Підгаєцького району
Тернопільської області.

Нове «чорне золото»

Підняті на-гора перші тонни палива та урочисте відкриття шахти «Никанор-Нова», що на Луганщині, стали чи не найголовнішою подією цьогорічного Дня шахтаря. За останні 12 років у державі не вдалося відкрити жодного вугільного підприємства. Тому 2 тисячі нових робочих місць стали неоплаченим подарунком до професійного свята і для мешканців Зоринська Перелівського району, і для Мінуглепрому України, який змінив на вугільну шахту виробничою потужністю 110 тисяч тонн вугілля на рік.

Мінорні інтонації вересневих дзвоників

І знову все спочатку, і знову наче вперше... Перший дзвоник, перший урок, перший навчальний тиждень. А далі — звичайні шкільні будні, в яких поволи розтануть враження безтурботного, веселого літа. З часом відновиться призабуте почуття відповідальності за власну успішність і обов'язково постануть маленькі та великі проблеми, без яких не минас жоден навчальний рік.

Та сьогодні — хай на один день — свято! За даними Міносвіти України, цього року до школи підуть 6 млн. 800 тисяч учнів.

Тож нехай в Україні 1 вересня буде, як і належить, Днем знань, святом Учителя і Учня, хай навіть і вчуваються в цьогорічних перших дзвониках мінорні інтонації.

Матеріали на цю тему читайте на 3-й сторінці.

Скошено, обмолочено, зорано...

В Україні обмолочено зернових та зернобобових культур (без кукурудзи) за 9,732 млн. га, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві АПК. Це складає 91% від запланованого.

Зернові скошено на площі 9,904 млн. га (93% від плану). Намолочено 22,526 млн. тонн зернових та зернобобових за середньої врожайності 23,1

центнера з гектара. Середній показник врожайності — 21,0 ц/га.

Підготовку ґрунту під озими проведено на 5,935 млн. га, що складає 67% від запланованих до січня площ. На зяб зорано 14% від запланованих 12,642 млн. га.

Збирання кукурудзи на силос та зелений корм проведено на площі 830 тис. га із запланованих 2,282 млн. га, зібрано 8,980 млн. тонн зеленої маси.

О За п'ять кілометрів від міста Корсунь-Шевченківський (Черкаська область) з рейок зійшло 23 вагони вантажного потягу.

О Близько 50 гектарів лісу охоплено пожегою у районі гори Ай-Петрі (Крим).

О Унаслідок грози у Дніпропетровській області залишилися без електропостачання 26 населених пунктів.

P.S.

Послання Президента Французької Республіки Жака ШИРАКА до громадян України

Як перший Президент Французької Республіки, що здійснює офіційний візит до незалежної України, я передаю всім українцям та українцям палке послання дружби та солідарності французького народу.

Україна та Франція належать до двох давніх і великих європейських націй, що мають міцне коріння на власній землі, пишуться власною історією, плекають власну культуру. Але сьогодні нова Україна з'явилася на карті Європи, і я їду до Києва, аби продемонструвати її рішучу підтримку з боку Франції.

Незалежна, суверенна Україна, яка під керівництвом Президента Кучми розвиває та неухильно, з успіхом впроваджує політику взаєморозуміння та співробітництва з усіма своїми народами.

Україна, яка змогла відмовитися від ядерної зброї, встановити відносини особливого партнерства з Атлантичним альянсом, взяти участь, завдяки своїм солдатам, у встановленні миру в Боснії та ствердитися як одна з основних, першопланових лідерів осіб європейської безпеки. Зрештою, Україна, яка прагне наблизитися до Європейського союзу, до його цінностей у царині демократії, свободи, ринкової економіки. Українська демократія міцніє. Свобода та права держав невинно розвиваються. Економічні реформи, складні та болісні, — мені це відомо, — але необхідні, мають бути доведені до кінця, аби принести свої плоди Україні і дозволити їй використати свої численні переваги на світовій економічній арені.

Усіма силами Франція хоче допомогти Україні довести до успішного кінця ці перетворення і закріпити їх європейським сім'ям, до якої вона належить.

Разом, Україна і Франція, збудуймо цю мирну, демократичну, процвітаючу та об'єднану Європу, про яку мріяли минулі покоління, і що мрію ми сьогодні можемо перетворити на реальність!

Біографія

Жак Ширак народився 29 листопада 1932 року в Парижі.

Закінчив паризькі ліцеї Карно та Лув'є-Гранд. Має дипломи Паризького інституту політичних студій та Summer School Гарвардського університету (США). Його відзначено Великим хрестом Почесного легіону, Великим хрестом національного ордена заслуг, Хрестом військової доблесті, медаллю авіації. Жак Ширак — кавалер орденів «За заслуги» в галузі сільського господарства, мистецтва та словесності, спорту та туризму. Чорної зріки.

Кар'єру розпочав 1957 року як студент Вищої школи управління. З 1959 року — референт računukovoi палати; з 1962-го — уповноважений з особливих доручень у генеральному секретаріаті уряду, а також уповноважений з особливих доручень у кабінеті прем'єр-міністра Жоржа Помпиду. 1965—1993 рр. — радник-референт računukovoi палати. 1965—1993 рр. — муніципальний радник міста Сент-Ерєоль. 1967—1968 рр. — державний секретар із соціальних питань, уповноважений з проблем зайнятості. 1968 року обраний генеральним радником кантону Меймак. 1968—1971 рр. — державний секретар з економіки та фінансів. Червень—серпень 1968 рр. — депутат Національних зборів від департаменту Коррез. З 1969 року — касначей Фонду Помпиду. 1970 рр. — президент генеральної ради департаменту Коррез. 1971—1972 рр. — делегований міністр прем'єр-міністра у справах відносин з парламентом. 1972—1973 рр. — міністр сільського господарства та розвитку міських територій. 1974 рр. — міністр внутрішніх справ. 1974 року призначений прем'єр-міністром. Того ж року став генеральним секретарем Союзу демократів за республіку. У 1976 р. оголошує про відставку своєї кабінету і переобирається депутатом Національних зборів. 1976 року обраний головою Об'єднання в підтримку республіки. 1977-го обраний мером Парижа. 1979 р. обраний президентом Міжнародної асоціації мерів та посадових осіб франкофонних столиць та метрополій, а також депутатом Європейського парламенту. У 1983 р. переобраний мером Парижа. 1986-го переобраний депутатом Національних зборів; 1988 — прем'єр-міністр. У 1989 р. знову обраний мером Парижа. У 1994 році Жак Ширак залишає пост голови ОНР. А 7 травня 1995 року його обрано Президентом Франції.

Одружений. Має двох дітей.

Від протистояння — до взаєморозуміння

Учора відбулася нарада заступників Голови Верховної Ради України, голів комітетів, керівників депутатських фракцій у Голові Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКА.

Олександр Миколайович у вступному слові зробив акцент на проблемах союженства українського народу. Важлива роль і значення комітетів та фракцій у підготовці законопроектів, необхідності економічного обґрунтування тих проєктів документів, які виносяться на розгляд парламенту.

Голова Верховної Ради України ще раз наголосив на доцільності створення єдиного робочого органу за участю представників Верховної Ради, адміністрації Президента, Кабінету міністрів для розробки Національної програми відродження України.

Найголовніші завдання парламенту, зазначив Олександр Миколайович, — вивести державу з нинішньої кризи, забезпечити добробут народу. І ми повинні зробити все для цього необхідне. Нарешті

треба відійти від протистояння і перевести свої сили, свій розум в русло взаєморозуміння, конструктивної роботи. Тим більше, що є куди прикласти свої зусилля. Лише за період другої сесії необхідно розглянути майже 290 підготовлених законопроектів, а також до 30 альтернативних.

Було розглянуто питання поточної роботи сесії. Це — календарний план проведення другої сесії Верховної Ради України, розклад засідань Верховної Ради України на 1—18 вересня 1998 року, проект порядку денного другої сесії Верховної Ради України, порядок висвітлення роботи другої сесії Верховної Ради України, прийняття присяги новообраними народними депутатами і вступ України до міжпарламентського союзу.

На засіданні також обговорено проблеми реального стану економіки в Україні, державного бюджету, соціального захисту громадян та інші.

Розпочне свою роботу Верховна Рада сьогодні о 16-й годині в режимі пле-

нарного засідання. А завтра народні депутати побувають на першому дзвінку в школах, вузах. Проведуть зустрічі зі школярами, студентами, вчителями та викладачами.

У середу буде проведено пленарне засідання, а в четвер і п'ятницю народні депутати працюватимуть у комітетах.

Прес-служба
Верховної Ради України.

— 8 серпня Президент України своїм Указом ввів уточнений державний бюджет на поточний рік, — заголосила увагу учасників наради голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко. На її думку, глава держави порушив низку статей Конституції, а також статтю 33 Закону «Про бюджетну систему України». Волончас вона зазначила, що державні витрати на охорону здоров'я, освіту скорочені на 25 відсотків, а на потреби культури — майже на половину. Проте, економіячи на соціально-культурній сфері, уряд витратив на капітальне будівництво

350 відсотків запланованих коштів. І більш як на 300 відсотків перевитрачено Резервний фонд Кабінету міністрів.

Голова Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслав Гуренко у своєму виступі наголосив на необхідності проаналізувати ситуацію з погіршенням заборгованості по зарплаті та пенсіях, які різко зросли протягом липня і серпня, а також підготовку народного господарства до зими.

— Треба заслухати формулювання уряду і голови Національного банку Віктора Ющенка про те, що робиться для захисту гривні від обвалу, поглибного до російського, — висловив свою думку голова Комітету з питань соціальної політики та праці Євген Мацьків. Він переконаний, що у зв'язку з деякою девальвувачою гривні та ростом інфляції уряд повинен викласти своє бачення соціального захисту малозабезпечених.

Володимир КОРОЛЮК.

Чого ви чекаєте від другої сесії Верховної Ради?

Микола АГАФОНОВ,
народний
депутат
України:

— Я приїхав на цю сесію з оптимізмом, надією і з деякою тривогою. Надією вселяють конструктивні літні кроки парламенту, коли відразу після неприємного зазначеного марафону з обрання керівництва ВР депутати зважилися до серйозної роботи, а прийнявши бюджетну резолюцію-99, засвідчили, що новообраний парламент

здатен працювати конструктивно і плідно.

З тривогою, тому що відмовившись від відпустки, працював у своєму окрузі і прийняв сотні виборців. Переважна більшість людей звертається через особисту скруту, нестатки в сім'ї, невиплати зарплат на підприємствах, стипендій у навчальних закладах. Особливо гострі питання з працевлаштування молоді, яка закінчила середню школу і не має можливостей здобути професію. Одне слово, людям сьогодні живеться важко.

Наша агрофірма «Наукова», наприклад, збирала рекордний урожай зернових — по 57 центнерів з гектара, майже втричі більше,

ніж в середньому по Україні, але цінова державна політика така, що навіть зібране першосортне зерно не дає нам можливостічасно виплачувати зарплату своїм працівникам.

Осіння сесія розпочинає свою роботу, можна сказати, у несприятливій атмосфері, коли Росія переживає важку фінансову та й політичну кризу. Її наслідки вже відчуваемо сьогодні. Тому, безумовно, з перших днів ми повинні мобілізувати свої зусилля на вирішення економічних питань. Блок економічних законів, про які у Верховній Раді безперервно точаться розмови, повинен взяти гору над усіма політичними пристрастями.

Світлана ДРУЗУК,
народний
депутат
України:

— Після канікул повертаюся до парламенту під враженнями від роботи в своєму виборчому окрузі, де я працювала до 12 серпня.

Враження ці здебільшого гіркі. Мій округ — це три райони Одеської області: Татарбунарський, Білгород-Дністровський та Саратський. Всі вони сільськогосподарські. І скрізь найбільшочисні проблеми — це на сільськогосподарську продукцію та податки. Укази Президента, котрі вже діють стосовно оподаткування сільгоспвиробника, децю полегшили життя міщам

господарствам, а слабким, яких більшість, стало ще гірше. Тому нагальна потреба ще укази найрештліше проаналізувати і переглянути. На мою думку, село, яке опинилося на межі загибелі, не вивести з кризи напівзаходами. Треба добиватися ухвалення закону і внаслідок сільгоспвиробнику «податкові канікули» щонайменше на рік.

Важкий тягар на душі від соціальних проблем: невиплати пенсій і зарплат. Учителі округу, особливо сільські, не мають зарплати з березня. Місяцями без зарплати працюють медики та військовослужбовці.

Бадьорі повідомлення по радіо і телебаченню про досягнуті успіхи в цій справі під проводом Прем'єр-міністра Валерія Пусто-войтенка — крапля в морі. Пенсіонери буквально бігають, маючи мізерні пенсії, щоб хоч потроху

повертали украдені заощадження — на ліки та комунальні послуги. Всі сільські пенсіонери налякані Указом Президента про передачу банкам права виплачувати пенсії. Вони категорично протестують проти цього.

Нинішнім літом Білгород-Дністровський мав відзначити своє 2500-річчя. Кувіль перенесено на 2 роки, бо за такої убогості, коли місто не газифіковане, дороги розбиті, святкувати соромно. У світі таких міст одилиць, що почали своє літочислення ще до нашої ери. І ми маємо пам'ятати про це. От і хочеться, починаючи роботу восени, звести до купи всі проблеми, яких чимало нагромадилося в кожного народного обранця, виокремити головні. І зробити все, щоб людям жилося легше, щоб ми всі зрештою повірили: найгірше — по-здалу, а від виборців поверталися не з такими гіркими враженнями.

Вдаримо золотом по боргах

1 вересня 1998 року. № 166 (1916)

3 Днем незалежності,

На політичній карті світу, в центрі азіатського континенту, дедалі вагоміше заявляє про себе нова незалежна держава Узбекистан. Прогресивні зміни, що відбуваються в цій країні, її величезні природні багатства, виробничий, науково-технічний та інтелектуальний потенціал, унікальна національно-культурна спадщина приваблюють людей з усіх кінців світу, які цікавляться історією і сучасним життям узбецького народу.

Посилюється роль Узбекистану в геополітичній структурі, що змінюється. На думку Узбекистану, його позицію вже зважають як давні партнери, так і авторитетні міжнародні організації, повноправним членом яких Узбекистан є. В результаті послідовної миротворчої політики, що її провадить Узбекистан, зміцнюються його позиції як гаранта миру і стабільності у Центральноазиатському регіоні.

З Узбекистаном пов'язують свою долю і майбутнє мільйони людей різних національностей і віросповідання, які живуть у мирі та злагоді на цій древній благодатній землі. Народ Узбекистану, який здобув незалежність, звільнившись від тягара тоталітарного режиму, відкриває нову сторінку у своїй новітній історії.

Сьогодні ми знайомимо читачів із життям Республіки Узбекистан. Матеріали люб'язно надано узбецькою газетою «Народне слово».

У світлі нічних вогнів сучасного Ташкента — величчя будівля парламенту країни.

Будує вся країна

ЗАВОД газохімічного комплексу має стати до ладу наприкінці 2000 року. Основа його продукції — поліетилен. Його вироблятимуть 125 тисяч тонн на рік. Крім того, вироблятимуть і інші продукти. Високий клас етану, пропану, бутану в складі газу низької родовища Узбекистану забезпечує економічну доцільність їх видобування з метою отримання полімерних матеріалів. Ось чому на Шуртанському газохімічному комплексі переобладнається широку виробляти 137 тисяч тонн зрідженого газу (пропан + бутан). І це: товарний газ, очищений від сірководню, досягає позначки 4 млрд. кубометрів на рік. Для цього потрібно 4,5 млрд. кубометрів сирового газу, з якого вироблятимуть за рік 140 тисяч тонн етилену, 6 тисяч тонн сополімеру бутен-1.

Цифри перелічувати важко, але в нашому випуску без них не обійтися, інакше важко уявити всю потужність підприємства, що його будують.

Корпусу заводу ще не видно. У котловани фундаменту провалять закладання бетону. Проте відомо, що завод займатиме площу в 150 гектарів, а з усіма інженерними спорудами і транспортними комунікаціями площа Шуртанського газохімічного комплексу становитиме понад три з половиною тисячі гектарів.

Корпус заводу можна збудувати за порівняно невеликий термін. Але його стіни і дах — це лише частина того, що називається заводом. Алге головне для такого підприємства — «внутрішнє начиння».

Відразу планувавши, що об'єднання підприємства має відповідати світовим стандартам. Для цього потрібно було задіяти іноземні компанії,

які мають високий авторитет у світі і досвід у виробничій обладнання, розробці і впровадженні новітніх технологій.

І ось минулого року підписано контракт про здійснення проекту будівництва Шуртанського газохімічного комплексу спільно з консорціумом «АВВ Луммус Глобал» (США) — «Міцубі Ішіо Іваї» (Японія). Вартість технологічної частини проекту оцінюється більш як у 500 млн. доларів.

Консорціум здійснить проектування, поставку обладнання, будівельно-монтажні, пусконаладково-виробничі роботи, пуск установок з виведенням їх на проектні потужності за технологічною частинною комплексу.

Варто нагадати, що національна корпорація «Узбекнафтогаз» має неабиякий досвід співробітництва із зарубіжними компаніями.

З консорціумом «Келлог» (США) — «Міцубі Ішіо Іваї» (Япо-

нія) здійснювалося будівництво компресорної станції для зворотного нагнітання газу у пласт на родовищі Коктумалак; спільно з консорціумом «Текнін» (Франція) — «Марубені — Джей Джі Сі» (Японія) будували Бухарський нафтопереробний завод; спільно з фірмою «Міцубі» проваляться роботи з реконструкції Ферганського нафтопереробного заводу.

А тепер чергове спільне будівництво — Шуртанського газохімічного комплексу. Звісно, з ажких проблем виникають різні точки зору. Проте, як правило, компромісні рішення знаходяться. З американцями і японцями працювати цікаво, у них є чому почитатися, а надалі організації роботи. Є впевненість, що спільне підприємство стане до ладу в призначені терміни.

На будівельному майданчику уже їздять потужні автомобілі, ревіння екскаваторів змушує напружувати голосові зв'язки.

Майстер ПМК-1 тресту «Меліовобуд» Ташпулат Нарзієв коментує те, що відбувається:

— Тут загалом важко розібратися в будівельних підрозділах, — каже він. — Переважна більшість машин, приміром, прибула із Самарканда. Є механізми, пригнані з Бухарської, Навоїської областей. Загалом виходить, що газохі-

мічний комплекс в Шуртані буде вся країна.

Це підтвердив і екскаваторник Мамаді Джараєв, який підійшов до нас. Перше запитання до нього: «З яких країв прибув?»

— Із Сурхандар'їнської області. Жодних путівок чи акти-тації не було. Почув про те величезне будівництво. Кваліфікація у мене добра. До таких будівництв не звикати. Довідався, що платять ніби непогано. Ось і приїхав.

Не зайвим буде згадати, що ідея будівництва газохімічного комплексу на Шуртанському родовищі виникла ще 20 років тому — 1978-го. Проте здійснення проекту було неможливе без схвалення центру. А центр поставився до нього, м'яко кажучи, прохолодно. Чи то ідея здалася нерезальною, чи коштів не знайшлося... І лише із здобуттям незалежності Узбекистан отримав волю розпоряджатися власними багатствами: сам вирішувати, які об'єкти будувати і яка їхня користь для держави.

Будівництво Шуртанського газохімічного комплексу на сьомому році незалежності стало ніби символом можливості прийняття Узбекистаном найсміливіших рішень. Проектно-кошторисне документування визначило суму будівництва всього комплексу в розмірі 1 млрд. 600 млн. доларів США. Таких капітальних вкладень не знало ще жодне будівництво країни.

Крок до зближення

Узбекистан та Україна зробили ще один крок назустріч один одному: створено Товариство дружби «Узбекистан—Україна». Це зафіксовано на установчій зборі, де визначено членів правління, ухвалено статут, а головою товариства обрано керівника Державної акціонерної корпорації «Узлонмахсуслот» Аліма Атаєва. Історія братніх відносин узбеків та українців бере свій початок у Х столітті. Саме тоді київські купці дісталися землі Хорезмі. Покладений ними початок нині має своє продовження у розширенні зв'язків, що торкаються різних сфер діяльності. Торішній товарооборот у 322 мільйони доларів свідчить про інтенсивність партнерства в економіці між незалежними державами. Найсвіжіший приклад: до десятків спільних підприємств, які успішно працюють у республіці, нещодавно додалося ще одне — з виробництва обладнання для переробної промисловості. Незабаром також стане до ладу бухарське СП «Агросервіс», що спеціалізуватиметься на виробництві вітамінної продукції.

Економіка, наука, культура — ось головні опори точки взаємного обміну. Збагатити його, наповнити новим змістом і покликати створення товариства. Тож зрозуміла особлива увага, яку виявляє широкий загал до подій, що відбулися. У привітанні на адресу товариства Президента України Леоніда Кучми, яке зачитав Надзвичайний та Повноважний Посол України в Республіці Узбекистан Володимир Сметанін, сказано: «Нині у багатотисячній історії україно-узбецької дружби, безперечно, відкривається нова важлива сторінка. Заснування Товариства «Узбекистан—Україна» — це яскраве свідчення того, що дружні стосунки між нашими країнами не обмежуються лише традиційними політичною, торговельно-економічною та науково-технічними сферами. Не може не радувати те, що в стосунках між Україною та Узбекистаном помітно зросло значення гуманітарного напруження, народної дипломатії, контактів між людьми. Переконалися, що діяльність Товариства «Узбекистан—Україна» сприятиме подальшому розвитку та поглибленню співробітництва і взаєморозуміння між двома країнами, зміцненню дружби українського та узбецького народів».

Тепло вмілих рук

Інтернаціональний центр, який працює в столиці республіки, — улюблене місце проведення художніх виставок і творчих зустрічей. Організатором однієї з останніх експозицій став український культурний центр «Батьківщина».

Біля робіт Н. Таїпової глядачів було особливо багато. Барвистість її вишиванок вабила погляд. А чарівність, моторність і привітність самої вишивальниці схилили до спілкування. Хтось запитував про причини звернення до мистецтва, яке має давню

історію, інші намагалися вивидати секрети майстерності. А більшість просто вживлялися шире захоплення талантом автора, немимому цінністю народних ремесел.

Ті, хто прийшов на відкриття виставки, змогли подивитися і творчість Д. Савенко. І полотно виконано у надзвичайно складній техніці шовкографії. Важко навіть уявити, скільки філігранних стібків довелося зробити майстрині, щоб досягти надзвичайної точності рисунка. І ще більше — душевних сил, щоб кожна робота випромінювала стільки світла, спонукала глядача до роздумів про сенс життя, місце людини на Землі.

Раніше дивилися телефот

Чи знаєте ви, що «прототипом» телевізора, біля якого ми так звикли проводити вечори, є телефон? Це менше людей знає про те, що історичний факт телевізійної трансляції, коли вперше демонстрували рухоме зображення заявляючи цьому самому приладу, має безпосереднє відношення до столиці Узбекистану. Саме в Ташкенті 70 років тому і стала знаменна подія, з якої, по суті, й починається ера телебачення.

По праву її прабатьком вважають ташкентського винахідника Б. Грабовського, який разом з помічником І. Белесним спорудив «ліно-скриньку». З допомогою електрично-променевих приладів, розоміжених у телефоті, 26 липня 1928 року й було відтворено зображення. Тоді

першим глядачем з допомогою цієї техніки показали дружини Грабовського, яку, з легкого пера журналіста, назвали першою леді ТБ.

Про події тих днів розповідали на вечорі в українському культурному центрі «Батьківщина» в Узбекистані, який на честь ювілейної дати зібрав комо своїх друзів, котрі глибоко цікавилися історією і культурою рідного краю. А краще уявити образ невідомого дослідника, який своїми винаходами сприяв поступові прогресу, допомогли архівні документи, які відомі зберігати як у республіці, так і за її межами. Вони стали яскравими ілюстраціями до розмови про обдаровану працелюбну людину, охоплену ідеєю зробити життя цікавішим.

сонячний Узбекистан!

Інакше відстанеш

СЬОГОДІНІ на календарі робітників гірничо-металургійного комбінату в Навої за всіма показниками 2001 рік. Однак подвиги вони створюють значно далі. Подвійний зріст на найближчі 30 років відбито у великомасштабній комплексній програмі, która дає змогу їй надалі діяти в обраному ритмі.

Тому, що не розійдуться у золотодобувачів забути з ділом, намірі з реальним їх ентузіазмом, а гарантія. Вона — в єдності прагнень, спільності мети багатомільйонного колективу, який вважає для себе принципово важливим працювати з таким керівником, як Микола Іванович Кучерський. Про нього говорять не тільки як про генератора ідей, а й про людину, котра трансформувє в собі величезну відповідальність за справу. Можливо, ця риса його характеру також відіграла певну роль у висуванні головної ради концерну «Кизилкуммідзолото», під час обрання депутатом Олій Мамлієв.

— Що є конкретним результатом і логічним завершенням напруженої праці, нині оцінює народна держава не менш високою пробою, аніж золоті Мунгунтау?

Сім років тому перед нашим комбінатом було поставлено гранично чітке завдання — вдвоє збільшити обсяг видобування золота. І ми впоралися з ним. Причому не за рахунок інтенсифікації розробки роловища, а шляхом створення нових виробничих потужностей. Нині побудовано переробний комплекс в Учкулді, на черзі пуск наступного, відкрито спільне з американцями підприємство «Зарафшан-Ньюмонд».

За останні роки вдалося збільшити видобування золота більш як на 20 нтн, тим часом як Росія на таку саму кількість його знизилася. У наших надрах є всі відомі людству корисні копалини. Та видобути їх вистарало лише зменшити частину від того, що є. А золото дає змогу різко підвищити рівень фінансування високотехнологічних галузей вітчизняної економіки.

— Якно природні ресурси є екологічними піднесення економіки, то які дані дозволяють судити про унікальність золоторудної сировинної бази у Центральному Кизилкумі?

— Восьма частка світового видобутку золота належить Узбекистанові. 90 відсотків його вироблення в республіці припадає на НГМК. Крім того, у світовому рейтингу за нами міцно закріпилося четверте місце з видобутку урану. З появою можливості виходу на міжнародний ринок, з установленням прямих контактів з європейськими клі-

єнтами ми не тільки нагромаджуємо неоціненний досвід міжнародної комерційної діяльності, а й можемо збільшити обсяги видобування енергетичної сировини. А запаси її, кляскає не про прогнозовані, а про вже розвідані, дозволяють працювати у щільному режимі принаймні 70 років. Не кажучи вже про розробку і впровадження технологій супутнього вилучення порад із золотом вольфраму, срібла, палладію.

— Уже протягом 13 років ви очолюєте Навоїський гірничо-металургійний комбінат. З позицій сьогодення чи можемо сказати, що все було зроблено правильно й без помилок?

— Раніше ми мали справу лише з уже готовими рішеннями. Хороші вони чи погані — чіткості не було. Ми не мали жодної інформації про західний досвід, та й самі були строго закритим підприємством. Це за роки незалежності ми обтідили цілий світ, ознайомилися з роботою найбільших золотого-і урановидобувних комплексів.

Сьогодні, аналізуючи й з'ясовуючи, бачимо: багато що слід було б зробити інакше. Приміром, гідрометалургійний завод № 2 побудувати впритул до кар'єру, а не за кілька кілометрів від нього. Доставляти на підприємство подрібнену руду, а не на його самому піддавати її дробленню. Тепер же змінити те, що було запропоновано 50 років тому. Тож тепер, впроваджуючи

новітні технології, прагнемо все врахувати, щоб уникнути ценозніщих помилок.

Провідні фахівці НГМК нині працюють над проблемами, пов'язаними з подальшою розробкою мунгунтауського кар'єру. Сьогодні його глибина 350 метрів, за проектом — 600. Отож, треба перебудувати всі наявні схеми відповідно до майбутніх параметрів кар'єру. Таким чином, уже тепер масою намір підготувати розв'язання завдання, наміченого на 2030 рік.

— Понад 30 років тому під час відкриття кар'єру в Учкулді ви вийшли на поверхню, тримаючи в руках перший кілограм видобутої уранової руди, притаманське? Чим можете пояснити той свій вчинок, чи тільки бравадою, притаманною молодості?

— Ми всі тоді справді були дуже молоді. Радість сповнювала нас по вінця: видобуто, відвантажено й відправлено на завод першу тунну руди. Ми спромоглися зробити те, що, на думку провідних учених, не можна було зробити.

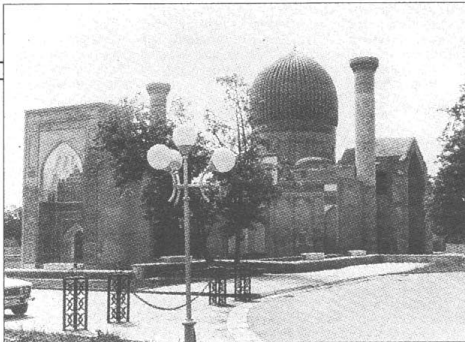
Багато хто не вірив у можливість практичної розробки роловища в Учкулді через наявність підземних озер і піщано-глинистих порід. Період той далеко не солодкий. Та ми працювали з розумінням того, що треба викластися до кінця. Робочий день закінчувався після півночі. Ані субот, ані неділя вихідних не було. Часи тоді були не для відпочинку, втім, а гадаю, і тепер вони ще не настали.

— Що ж до того вчинку, то нічим я особливо не ризикував. Вийти урану в руді незвичайний. Інша річ, що, користуючись владою керівників, ми не завжди дотримували заборони заходів, не завжди проходили санобробку. Багато моїх друзів уже немає серед живих, а от мене Господь милував.

— Ви, можна сказати, відкрили Клондайк, постачаєте країні золото. А ви самі, Микола Іванович, багата людина?

— Я належав і належу до числа високооплачуваних спеціалістів. Однак тепленьким мого місця роботи не назвеш. Гадаю, не багатіше робити людину шашивому. Та й коли б я хотів бути багатим, не працював би на державній службі, а подався у бізнес. Хоча, зізнаюся, є в мене дуже цінна й дорога для мене річ. То Золота зірка Героя Узбекистану.

Інтер'ю взяв
Леонід КУЧЕРЕНКО.

Древній Самарканд: всесвітньо відомий мавзолей Гур-Емір.

Фізика крізь призму економіки

ЛАБОРАТОРІЯ фізики бавовни, керована кандидатом технічних наук Т. Закіровим Інституту електроніки АН Узбекистану, від початку заснування вивчала будову бавовняного волокна, його міцність. Паралельно йшло конструювання машин, які беруть участь у підготовці насіння до сівби. Бує задум зробити їх такими, щоб вони відокремлювали насіння від пуху. Поява такого класу техніки та її використання в аграрному секторі дали змогу не тільки поліпшити якість насіння за ретельнішого сортування, а й забезпечити неабиякий економічний ефект. Завдяки прогресивній технології вдалося знизити кількість насіння під час посіву. Тепер займає 60—80 кг на 1 га сирпиринять 20 кг озоланого. Причому скоротилися строкі їх вирощування, відпала потреба у проріджуванні.

Завдаючи б, усе чудово — технологія оголення с, машини знайшли застосування на бавовно-ніжних заводах республіки, вносячи тим самим чималий вклад в економічний розвиток галузі. Та вчені прагнуть звести до мінімуму залишки пуху на насінні, щоб воно краще проходило каналами сівалок, а це дозволило б удосконалити наявні механізми. Чималою мірою до цього спонукала потреба зменшити затрати. Адже барабани, що приводять у дію головний робочий орган машини — спеціальні сталеві штиби, — за нинішніх ринкових умов коштують досить дорого, так само, як і сама сталь. А створена працівниками лабораторії нова техноло-

гія підготовки посівного насіння дала змогу різко скоротити витрати споживаної енергетичної, знизилася металомісткість. До того ж одержуваний після оголення насіння лінт (підшукун) тепер можна використовувати в хімічній промисловості для виготовлення целюлози, клею, пльвіти тощо. За апробованою в інституті технологією нині працюють на бавовнозаводах Алкента, Чиназа, Кашаши.

Високу ефективність також показали прилади, створені в результаті досліджень в іншій лабораторії Інституту електроніки — емісійно-адсорбційних явищ, очолюваний академіком У. Расуловим. Особливістю цих апаратів є висока чутливість на

азотомісній основі, що дозволяє застосовувати їх для моніторингу довкілля, діагностики низької захворюваності пелічки й нирок, у криміналістиці тощо. Такий прилад може виявитися незамінним в разі виникнення проблеми негерметичності кабеля чи трубопроводу, коли процес виявлення пошкодження надродити і трудомісткий.

Нині серійний випуск газоналізаторів, створених узбєцькими вченими, налагоджено на європейському НВО «Аналит-прилад», існує спільний проєкт з українськими колегами, є низка зарубіжних контрактів, не кажучи вже про укрупнені в межах республіки. Фахівці лабораторії продовжують свої дослід-

ження, розробку нових технологій, відоконення вже наявних. І в недалекому майбутньому вони розраховують одержати нові прилади, апарати, що можуть застосовуватися як для суто наукових досліджень, так і для ужиткових завдань.

Слід зазначити, що не всі розробки Інституту електроніки доведено до промислових технологій, деякі з них залишаються на рівні лабораторних. Приміром, у лабораторії низькотемпературної плазми, якою заздалеку докор технічних наук С. Пожаров, очікує на випробування одна з унікальних розробок — використання вакуумного дутового розряду для очищення поверхні металопрокату. Головна особливість цього методу — його екологічна чистота. Крім того, вказана методика дає змогу згладжувати поверхню металу, надає йому додаткових властивостей. Підвищуючи мікротвердість, здатність утримувати на поверхні різні покриття — фарби, лак тощо, на низькосортні марки сталі підвищуються антикорозійні властивості.

Безсумнісно, технологія перспективна, надрод на порозі нового тисячоліття, коли в усьому світі перевагу віддають екологічно чистим продуктам, виробництву, триває всесвітня боротьба за збереження довкілля. З огляду на це, зацікавленість до методу узбєцьких фізиків виявили японські спеціалісти, зокрема фірма Nippon Steel Corporation, що придбала ліцензію на лабораторну установку у технологію. А на Міжнародному салоні винаходів, який відбувся у безріз цього року в Женеві, наші науковці отримали за свою розробку високу відзнаку — срібну медаль.

Щедрість Дехканського поля

ЕТЕМБЕРДИ-АКА Бойназарова життя не бавувало. Мало не з першого класу почав виходити в поле зі старшими, збирав бавовну, ну, а єдина в господарстві корова постійно була під його піклуванням. Коли закінчив школу, працював на різних посадах, пов'язаних з сільським господарством. Протягом останніх років очолює бригаду, що працює за сімейним підприємством у колосній імені Худайбаєва Чиназського району. Розмовляв ми з ним у короткій хвилині відпочинку в розпал жнив.

— Радують мене зміни, що відбуваються в селі. Вже вони стали можливі завдяки незалежності нашої республіки. Вирішальну роль відіграли економічні реформи, земля знайшла дбайливого господаря, зацікавленого в результаті праці. Не треба далеко ходити по прикладах, візьмомо нашу бригаду. В оптимальні строки провели агротехнічні заходи, ретельно підготували техніку. Порівняно з минулими роками, за моїми розрахунками, врожайність гектара зростає на 10—12 центнерів.

Сі слова досвідченого дехканина згадалися нині, коли столична область виконада держзамовлення, врожай перевищив 230 000 тонн. Близько сімдесяти господарств доміглись рекордного показника — 38—40 центнерів пшениці з гектара. Вирішальну роль відіграло запровадження сімейного підйару.

Під колосової області було відведено 115 тисяч гектарів. Звичайно, не скрізь урожайність виявилася однаковою, але 1998 рік поворотний на шляху піднесення зернової галузі республіки.

Як приклад можна навести сілськостропосадарської кооператив «Ангрен» Ахангаранського району. Господарство рік у рік нарощує виробництво зернових, і нині зібрано близько 1,5 тисячі тонн, а середня врожайність становила 38 центнерів з гектара.

Залежно від ґрунту сіяли сорти «скіф'янка», «спартанка», «юна», і це себе шлком виправдало. Землі в нашому господарстві різні за родючістю, є зрощувані й богарні. Експеримент виявився вдалим, дехканське вміння, багаторічний досвід також стали в пригоді. Особливу увагу було приділено безпечеріній роботі техніки. П'ять звичайних комбайнів і один «Кейс» не знали спочинку, — каже керівник господарства Шарофідін Нурмухамедов.

— Успіх трудивників села став можливим завдяки потапаному проведеному реформ в аграрному секторі, — вважає перший заступник хохіма Ахангаранського району Тулі Турєв. — Візьміть той самий «Ангрен». У кооперативному господарстві розвиток здобули поряд з вирощуванням зерна також інші галузі. Почалося піднесення тваринництва, виноградарства, овочівництва, діють малі підприємства. Працелюбний дехкан, який знає свою справу, одержує хороші прибутки.

Хроніка. Факти. Події

Нью-Йорк

Творити — це вам не ламати

Голова Генеральної Асамблеї Геннадій Удовенко закликав країни-члени ООН переступити через вузькі національні інтереси під час обговорення питання реформи Ради Безпеки, виходити зі спільної для всіх потреби реформування Ради, щоб підготувати її до глобальних змін і нових вимог часу. Зокрема, Робота група не змогла діяти згодою через сильне протистояння навколо питання щодо шляхів збільшення членства в Раді, а також через принципи протиріччя навколо використання права вето німнішими і, можливо, майбутніми постійними членами Ради Безпеки.

Вашингтон

Консультант на півсвіту

Президент США Білл Клінтон перебуває з офіційним візитом у Росії. Він має підтвердити намір обох країн продовжувати тісне співробітництво у важкій для Росії період. Під час зустрічі обговорюватимуть питання безпеки, а також про засоби для «ефективного використання великих природних ресурсів країни і її технологічних знань для досягнення економічного прогресу». На російсько-американській зустрічі буде підписано кілька угод, може, і щодо скорочення запасів плутонію в Росії та США на 50 тон. Після завершення візиту Білл Клінтон відвідає Великобританію. Головна мета поїздки — проведення серії консультацій щодо мирного врегулювання в Олстері.

Бухарест

Крокуємо до повної безпеки

Румунська Верховна рада оборони припинила Стратегію національної безпеки. На основі документа мають розробити стратегічні напрями розвитку оборони, внутрішньої безпеки і громадського порядку, міжнародні відносини у цій сфері та стратегію економічної і фінансової безпеки Румунії. Рамковий документ Стратегії національної безпеки набуде чинності лише після того, як президент країни висловить у румунському парламенті політичну декларацію щодо нього.

Москва

Падіння «тимчасово» триває

Центробанк Росії тимчасово зупинив проведення торгів із встановленням фіксіну на Московській міжбанківській біржі по всіх іноземних валютах з зв'язку зі значною незбалансованістю між попитом і пропозицією іноземної валюти. Керівник департаменту закордонних операцій Андрій Черепанов утримує від прогнозів щодо відновлення торгів.

Бонн

Переговори в Сараєві

Міністр закордонних справ Німеччини Клаус Кінкель відбуде наступного тижня до Сараєва для проведення переговорів щодо ситуації у регіоні з керівництвом Боснії і Герцеговини.

Мінськ

Розходиться з реальністю

Незважаючи на статистику, що свідчить про зростання валового продукту, аналіз ситуації на місцях показує зниження життєвого рівня населення та збільшення «прихованого» безробіття, заявляють лідери білоруських профспілок. На їхню думку, 80 відсотків заробітної плати громадяни витрачають на продукти харчування, решту — на оплату помешкань. Борг держави становить 1 трильйон 704 мільярди рублів. А люди не отримують зарплату по три і більше місяців.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Обмін можливий. Не досвідом

ВУКРАЇНІ перебуває військова делегація Ісламської Республіки Пакистан (ІРП), основана на чальником Комітету об'єднаних штабів, командувачем штабів Сухпутних сил цієї країни генералом Джахангіром Караматом. Наразі члени місії візиту доречно характеризують традиційним у таких випадках «важким обміном досвідом». Якщо ж є перспективи обміну, то, найімовірніше, за схемою «товар-гроші»: товар український, гроші — пакистанські. Річ у тім, що ІРП посідає друге, після Росії, місце за обсягом імпортування української продукції військового призначення.

Поки що нетривале, але інтенсивне україно-пакистанське військово-співробітництво було вже не раз випробуване на міцність. Київ на диво швидко долав усілякі спроби зашкодити виконанню контракту на постачання Ісламабаду 320

танків Т-80УД загальною вартістю близько 650 млн. доларів. Зламати цю вигідну оборудку не вдалося ani недоброзичливцю до Пакистану Росії (зокрема, українські зброярні самі налагодили виробництво раніше експортованої для Т-80УД 125-міліметрової гармати), ani Індії, яка і невдоволення висловлювала, а в разі порозуміння, і на перспективні замовлення для свого війська натякала. Не відигнуло на українсько-пакистанські відносини тотальне засудження проведення Ісламабадом ядерних випробувань у травні: Президент Кучма особисто заявив тоді, що, незважаючи на це, Україна виконає «танковий» контракт до кінця. Також не збентежили українське керівництво недавні скандальні звинувачення у нібито продажі української зброї через Пакистан для афганського руху «Талибан».

Шо ж, саме такий стан речей є природним і, на відміну, скажімо, від сумнозвісної історії з українським співробітництвом, коли

через забганку США харківський «Турбоатом» позбувся вигідного контракту, а Україна в цілому — багатьох спокусливих майбутніх оборудок. Тим паче, що співробітництво з Пакистаном не обмежується лише продажем танків Т-80УД. Нині триває завершальна стадія розробки новітньої машини — танка МБТ-2000, замовником якого є Пакистан, головним виконавцем — Китай, а одним з учасників — Україна. Цітком попуті й пропозиції з'являються саме під час нинішнього візиту пакистанських військових. Список об'єктів, які вони хотіли б відвідати, більше ніж промовистий: АНТК ім. Антонова, завод «Арсенал», завод ім. Малишева у Харкові та харківське КБ ім. Морозова. Заплановано також зустріч з міністром оборони Олександром Кузьмюком, начальником Генштабу ЗСУ Олександром Затиняком та міністром промислової політики Василем Гуревим.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хочете в Париж? А Ширак — у Київ!

ЗАВТРА до Києва прибуває Президент Французької Республіки Жак Ширак. Безсумнісно, за своїм політичним значенням ця подія стає об'єктом з найважливіших у цьому році. Французька зовнішня політика на піднесенні, авторитет Франції зростає, а тому її контакти на вищому рівні не можуть не бути корисними для України. Ну а для «ГУ» майбутній візит стає приводом для інтерв'ю з Надзвичайним і Повноважним Послом Французької Республіки в Україні Паскалем ФІСКІ.

— С думка, що відносини між Україною та Францією розвиваються не дуже активно. Мало того, деякі політики навіть вважають, що Франція проголошує відвадати пріоритет відносинам з Росією, що вони є продовженням традиційної європейської офіційної Франції у Східній Європі. Ви згодні з такими твердженнями?

— Мені це дивно чути. Адже не йдеться про вибір між Росією та Україною. У Європі є багато держав, з якими Франція вже давно має добрі відносини, у тому числі й Росія. Проте Франція налагоджує хороші відносини і з новими державами. Хіба можна казати, що з французької сторони немає інтересу до України, якщо тільки цього року вашу країну відвідали генеральний секретар Бертран Дюфорк (друга людина в МЗС Франції... — Авт.), міністр зовнішньої торгівлі Жак Донду, який брав участь у роботі зміненої економічної комісії, нещодавно в Києві побував наш міністр закордонних справ Юбер Велрін. Окрім того, Франція віддає міністр оборони України Олександр Кузьмюк, а нині готує візит міністра АПК Бориса Супіханова. Це свідчить про те, що співробітництво між країнами продуктивне.

Можливо, у вас склалися враження, що Франція почала розвивати відносини з Україною трохи пізніше, ніж інші країни. Але це скоріш випадковість. Річ у тім, що протягом останніх років політичне та економічне життя Франції дуже насичене. Ви, напевне, знаєте, що не так давно у нас відбулися дострокові парламентські вибори... Тому деякі візити доводилося відкласти.

Проте такий переконливий кількості нещодавніх українсько-французьких контактів є й інше пояснення — готувався візит Жака Ширака... Був-який візит — це підтвердження добрих відносин між країнами і можливість відкрити нові напрями у співробітництві. Так, у результаті переговорів міністра

зовнішньої торгівлі Жака Донду вдалося підготувати основу для розширення французьких інвестицій в Україну.

— До речі, їх обсяг збільшився?

— Так, але все-таки він не досить великий. Французькі бізнесмени справді зацікавлені співробітництвом з українськими колегами. Тільки нині представники понад 70 французьких фірм вивчають інвестиційний клімат у вашій країні з надією налагодити співробітництво.

Пікаво, скільки ж із них зацікавлено в Україні?

— Вважало, що відсоток тих, хто передумав, буде дуже малий. Якщо бізнесмен справді хоче налагодити співробітництво, то виявить наполегливість. Хоч, зрозуміло, є серйозні проблеми, що затримують розвиток торговельно-економічних відносин. Вони добре відомі.

Про це казали і пан Велрін, і пан Донду під час своїх візитів. Наприклад, закони змінюються часто, але їх удосконалення чомусь створює труднощі для інвесторів. Про ситуацію з податками ви самі в курсі. Одне слово, інвестори не знають, що їх очікує у майбутньому... І це ненормально.

— А скільки вже є спільних підприємств?

— Навіть не знаю. Адже держава не контролює діяльність приватних фірм. До речі, коли я був в Одесі, то дізнався, що там зареєстровано чотири французько-українські СП. Це було для мене несподіванкою. Процес цей взагалі важко відстежити. От ви кажете, що фірма «Олеїна» вже на-

лежить не італійцям, а французам? Її перекупили! Я сам дізнався нещодавно.

— Але чи збільшився то-

рароботр між країнами?

— Він зростає на 30–40 відсотків щороку. Правда, почали ми на досить низькому рівні. Але тільки протягом цих півроку він збільшився майже на 30 відсотків (приблизно на 1848 млн. франків). Причому радує те, що на 20 відсотків збільшився український експорт (786 млн. франків). Це добре, бо відносини можуть розвиватися лише за рівної участі сторін.

— За вашими спостереженнями, на побутовому рівні французи цікавилися нашою країною?

— Ви, Європа країна, і, зрозуміло, у Європі багато людей, якім вона цікава.

— Чому ж тоді в Україні так мало французьких туристів?

— В Україні слабо розвинена індустрія туризму. Бракує хороших і недорогих готелів... А музеї! Якщо порівняти нещодавно відкриті виставковий музей і кістковий мамонти, — це унікально! Такого у світі більше ніде немає. Отож в Україні багато то місць, які можна показати туристам.

— Ви встигаєте ходити в музеї?

— Так, коли є вільний час. До речі, нещодавно я побував на Добринчівській першій станції. Хата, складена з черепів і кісток мамонти, — це унікально! Такого у світі більше ніде немає. Отож в Україні багато то місць, які можна показати туристам.

Бесіду веде
Наталія ФІЛІПЧУК.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

І гордий Атаюрк...

Цікавий конкурс оголосили турецьке представництво газети «Інтернашнл Геральд Трибун» та провідна турецька газета «Мілієт». Проводиться він у рамках святкування 75-ї річниці з дня проголошення Турецької Республіки (29 жовтня) і передбачає змагання на краще написання портрета її засновника Мустафи Кемала Атаюрка.

Умови конкурсу такі. Розмір портрета 50 см на 70 см, написаний він має бути на полотні. Кожен художник може подати кілька робіт. Для участі у змаганні слід зробити фотографію портрета розміром 15 см на 20 см, а також його репродукцію на прозо-

рій плівці, і надіслати за адресою: International Herald Tribune — Turkish Office
Yali Kredi Vakif Binasi Z6
Valikonagi Caddesi, Nisantasi
8020, Istanbul, Turkey.

Переможці, яких визначить турецька громадськість, отримуватимуть такі премії: перша — 15 000 доларів, друга — 10 000, третя — 5 000.

Останній термін подання робіт — 18 вересня 1998 року.

Для одержання додаткової інформації про Атаюрка або його фотографії бажаною можуть звернутися до Посольства Туреччини в Україні, на прохання якого й надруковано це повідомлення.

За «Мерседесом» у чергу

ТІЛЬКИ на перший погляд здається, що в Німеччині купити «залізного коня» просто. Незважаючи на велику кількість автомобільних салонів, на вітринах яких виставлено лімузини, автомобілі часто змушені чекати в черзі в середньому від двох до десяти місяців, але отримати замовлену машину, поїдемося ІТАР-ТАКС.

Без сумнівів, лідером є новинка концерну «Фоль-

ксваген» «Нью Бітл», який складають на заводі в мексиканському місті Пуебл. І хоч «Нью Бітл» з'являється на ринках тільки восени, замовлення на нього робити вже понад 100 тисяч місяців. Не зупиняє автолюбителей навіть висока ціна — 35 тисяч марок, що майже на 10 тисяч перевищує початкову, встановлену компанією. А перші машини, які завезли в Німеччину як експеримент, продавали за ціною понад 60 тисяч марок.

Але рекорд черги б'є

концерн «Даймлер-Бенц». «Мерседес» модифікації СКЛ, вартість 56,2 тисячі марок, слід чекати від півтора до двох років. Правда, «Мерседес» класу «М» за 61,48 тисячі марок можна отримати всього за 9–18 місяців.

Трохи простіше з автомобілями масового життєву. Автомобіль «Тума» (29 тисяч марок) треба чекати від 8 до 12 місяців, «Гелікс» (40,9 тисячі) — від 3 до 12 місяців.

Одне слово, німці також потерпають від черг.

У «Шахтаря» було свято, а «Динамо» просто відновлювалося

ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ. ВИЩА ЛІГА. 9 тур: «Шахтар» — «Дніпро» — 6:0. 8000. Попов, 47, 77, 86, Воробей, 57, 74, 79. «Карпати» — «Металург» (Запоріжжя) — 1:1. 5500. Гецко, 67, — Коваленко, 47. «Металург» (Маріуполь) — «Кривбас» — 0:0. 10000. СК «Миколаїв» — «Металург» (Донецьк) — 0:1. 7500. Бугаков, 72. «Металіст» — «Ворскла» — 2:4. 6000. Рудняк, 13, Костюков, 44 — Кобзарь, 16, Мусултин 2 і 79, Костюк, 31. «Нива» — «Зірка» — 3:2. 5000. А. Капанідзе, 28, Первак, 69, Фокін, 84 — Єсип, 51, Кислов, 56. На 69-й хв. з поля відлучено Мазура («Н»). «Динамо» — «Прикарпаття» — 7:0. 3000. В. Маковський, 31, Белькевич, 41, Хацкевич, 56, Ребров, 69 з пенальті, Шевченко, 74, 87, Михайленко, 81.

Після виснажливої гри зі «Спартою» тренери «Динамо» дали відпочити деяким футболістам. На поле проти «Прикарпаття» вийшли: Шовковський, Кирихін, Хацкевич, Головкин, Михайленко, Коновалов, Каладзе, Калитвинцев, Косовський, Белькевич, В. Маковський. У другому таймі Коновалов, Каладзе і В. Маковський замінили відповідно Шевченка, Гусія і Реброва.

У першому таймі на полі блискуче грало білорусське тріо, у другому відмінно зіграв дует Ребров — Шевченко. Дачі Сергій давав відмінні паси Андрію, який завоював м'ячі до воріт Сироти. Не зупивав динаміського почерку Кирихін, який грав на місці Лужного. Саме з його подачі з'явив гол Белькевич. До речі, підозри на перелом пальця на нозі у Лужного не підтвердилися і він готується вийти на поле проти збірної Росії.

Що один великий рахунок було зафіксовано в Донецьку, де «Шахтар» своє професійне свято відзначив 6-ма голами у ворота «Дніпра». Цікаво, що по три м'ячі провели Попов і Воробей. Перший, як відомо, є гравцем національної збірної, другий — молодіжної. Радіє те, що вони перебувають у бойовій формі та доброму гумору. Слід зазначити, що у складі «Шахтаря» з'явився Коваленко, якого на початку чемпіонату було заявлено за київське «Динамо».

Після відставки Олександра Добія з посади головного тренера «Ворскли» полтавська команда дуже змінилася. Вона не лише здавала перший гол у цьому чемпіонаті, а й вперше перемогла. До того ж у Харкові, де «Металіст» рідко комує поступатися. А аутсайдер готувати був розчарувати. Не вийшло. Під керівництвом тренера Сергія Соколича, Івана Шарія, капітана команди Андрія Ковтуна і двох капітанів Сергія Чуйченка і Володимира Мусултина, «Ворскла» зміняла оборону харків'ян. Після такої переконливої та трохи несподіваної перемоги постає запитання: «Чи не «плавильні» полтавчани Олександра Добія?»

Адже у команді, яка не забула до цього жодного м'яча, ніяких змін, окрім відставки головного тренера, не відбулося.

Без врахування матчу «Таврія»

— ЦСКА, який закінчився вчора ввечері, турнірна таблиця після 9 туру має такий вигляд:

І В Н П М О

«Кривбас» 9 4 5 0 11-2 17

«Динамо» 7 5 1 1 25-4 16

«Металург» М 9 4 2 3 10-5 14

«Карпати» 9 3 5 1 8-5 14

«Металург» Д 8 4 2 2 9-7 14

«Шахтар» 6 4 2 2 18-4 12

«Металург» 3 8 3 0 11-12 12

«Дніпро» 8 4 0 4 9-14 12

«Нива» 8 3 2 3 6-9 11

ЦСКА 7 2 2 1 11-9 10

«Таврія» 7 3 0 4 7-9 9

СК «Миколаїв» 9 2 3 4 6-15 8

«Зірка» 9 2 2 5 9-14 8

«Ворскла» 8 2 0 6 8-20 6

«Прикарпаття» 9 1 3 5 7-21 6

«Ворскла» 7 1 2 4 4-9 5

Матчі 10 туру відбудуться 10 і 12 вересня. «Динамо» перед стартом у Лізі чемпіонів 10 вересня екзамінуватиме на власному полі лідер чемпіонату — «Кривбас».

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Десна: вогонь по своїх воротах

Першість України.

Перша ліга. 7 тур:

«Поліграфтехніка» — «Чорноморець» — 0:0. 2000 глядачів. «Кремень» — «Металург» — 3:2. 3200. Самара, 25. Чесноков, 28, Базилевський, 50 — Шейхматов, 42 з пенальті, Ковальчук, 45.

ЦСКА-2 — «Торпедо» — 0:2. 200. Бондаренко, 73, Бурхан, 79. ФК «Черкаси» — «Шахтар-2» — 2:0. 2000, Гулий, 33 і 62. «Полісся» — «Динамо-2» — 1:2. 1500. Оберемченко, 58 — Черняк, 18, Венгиский, 78 з пенальті. «Нива» — «Десна» — 2:1. 3000. Зеленюк («Д»), 36 у свої ворота, Боровський, 61 — Собех, 90.

«Шахтар» — «Сталь» — 3:4. 4000. В. Колесник, 38, Теркулов, 66 і 73 з пенальті — Бугаков, 8, Плотников, 70, Моргунов, 74, Лопаткін, 77.

«Волинь» — ФК «Львів» — 0:0. 1500. Матчі «Явір» — «Поділля» та «Нафтоvisor» — «Буковина» перенесено на 14 листопада.

Прізд одного з лідерів у столиці залишилися непомишеними. Всього 200 глядачів прийшло подивитися на гру ЦСКА-2 та «Торпедо».

За порожніх трибун армії, очевидно, вирішили не надирватися і програти за порожніми. А ось матч у Горлівці видався цікавим. У другому таймі гості й господарі за 11 хвилин забили п'ять (!) голів. На один

більше виявилось у «Сталі», яка вже наздогнала лідерів, а за результативністю алчевці, як і минулої першості, випереджають всіх.

«Чорноморець» знову втрапив два очки. Цього разу у прі з одним із аутсайдерів. Так, не просто одеситам прихвилювати в першій лізі.

Нині тут лідирують «Динамо-2» і «Торпедо», у яких по 18 очок. У «Чорноморці» — 15, у «Ниві» і ФК «Черкаси» — по 13, «Сталі» — 12. Матчі 8 туру команди першої ліги провели вчора. Про їх результати ми повідомимо в наступному номері газети.

Дуже хочеться в США

Жіноча збірна країни з футболу провела в своїй групі останній матч відбіркового циклу до чемпіонату світу 1999 року з командою Ісландії. Нашу команду в цій зустрічі цілком влаштувало нічия, але вона перемогла — 1:0. Друге місце, яке вона посіла в групі, дає право на участь у стикових матчах плей-офф і у випадку позитивного результату під час зустрічей з майбутнім суперником, збірна України отримає путівку до США, де проходять фінальні ігри чемпіонату світу.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Оголошення

Увага! Конкурс!

Спілка юристів України

з нагоди професійного свята — Дня юриста проводить конкурс на краще юридичне видання.

До участі в конкурсі запрошуються автори, а також видавці, що випустили в 1997—1998 рр.:

— юридичні монографічні видання;

— збірники нормативних актів, коментарі;

— підручники або навчальні посібники з юридичного фаху.

Заяви подають за адресами:

О в номінації монографічних роботи, збірники нормативних актів:

252001, м. Київ, ДСП-1, вул. Трощацька, 4, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, конкурсній комісії на краще юридичне видання;

О в номінації юридичні підручники і юридичні посібники:

252033, м. Київ, вул. Володимирська, 64, Київський університет ім. Тараса Шевченка, конкурсній комісії на краще юридичне видання.

До заяви додаються конкурсні видання в 3-х примірниках. Термін прийому заяв до 8.09.1998 р.

До відома громадськості

Миколаївська ТЕЦ звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території Миколаївської області.

Поштова адреса: 327002, м. Миколаїв, Каботажний узвіз, 18.

Телефон 39-90-59.

Телефакс: 272153. Мобільний Факс 36-20-40.

Відкрите акціонерне товариство «Розівський елеватор»

повідомляє, що 28 жовтня 1998 року о 10-й годині відбудуться перші загальні збори акціонерів товариства в приміщенні управління ВАТ за адресою: 332930, Україна, Запорізька обл., Ровіський р-н, смт Розівка, вул. Вокзальна, 72.

Ресторація акціонерів (їх представників) з 8.00 до 9.30 за місцем проведення зборів. При собі мати паспорт.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік та перспективи розвитку на 1998 рік.

2. Звіти спостережної ради та ревізійної комісії ВАТ.

3. Затвердження результатів фінансово-господарської діяльності за 1997 рік і планового розподілу прибутку на 1998 рік.

4. Затвердження нової редакції статуту ВАТ.

5. Затвердження внутрішніх положень ВАТ.

6. Обрання голови та членів правління; спостережної ради та ревізійної комісії ВАТ.

7. Прийняття рішення щодо форми випуску акцій.

8. Затвердження рішення про передачу ведення реєстру товариства незалежному ресторатору.

Для одержання довідок та потрібної інформації звертатися за тел.: (0612) 97-3-35. ВАТ «Розівський елеватор».

(0612) 34-81-09 незалежний ресторатор ТОВ «Хортиця-Консалтинг», 330057, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 162Б.

Правління ВАТ.

До відома громадськості

Миколаївська ТЕЦ звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з виробництвом електричної енергії в м. Миколаєві.

Поштова адреса: 327002, м. Миколаїв, Каботажний узвіз, 18.

Телефон: 39-90-59.

Телефакс: 272153. Мобільний Факс: 36-20-40.

000 «Аефис-Сито»

код 24085538 і його філії № 1 код № 24735396, № 2 код № 24735396, № 3 код № 24735410, с/х № 1 код № 24735388, с/х № 2 код № 24735404 ліквідируються.

Справки по телефону 484-61-54.

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушив справу про банкрутство № 9/595 за заявою Донецького обласного управління Національного банку України (340043, м. Донецьк, вул. Артема, 38) про банкрутство ДП «Журавушка», АТ «Велика ведедмиця», 343720, м. Шахтарськ Донецької області, мкр.В, б. 15, р/р 26007200319001 у Шахтарському відділенні АК ПБ, МФО 334367.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

До відома підприємців та інвесторів

Ліквідаційна комісія ВАТ «Папір» (Коростишівська паперова фабрика) згідно зі ст. 20 Закону України «Про банкрутство» пропонує на продаж цілісний майновий комплекс ВАТ «Папір» у складі:

- будівлі та споруди паперової фабрики;
- паперовиробничі устаткування;
- транспортний цех та виробничі майстерні;
- складські приміщення;
- котельня високого тиску;
- артезіанська свердловина та водозабір;
- дитячий садок та туртожиток.

Площа земельної ділянки у користуванні — 4,75 га.

Загальна вартість цілісного майнового комплексу станом на 01 серпня 1998 р. становить 1602,1 тис. грн.

Платіжні засоби — гроші.

Підприємство спеціалізується на випуску тонких типів паперу для кондитерської та харчової промисловості.

Кількість робочих місць — 105.

Максимальний обсяг виробництва паперу до 4500 т. на рік.

Ліквідаційна комісія приймає заяви від потенційних покупців протягом 30 календарних днів з дня опублікування цього оголошення за адресою:

261220, м. Коростишів, Житомирська обл., вул. Пролетарська, 31.

Тел.(04130) 3-52-23, факс (04130) 3-53-29.

До заяви додається застава в розмірі 10 % від початкової вартості комплексу, тобто 160,21 тис. грн.

Застава вноситься на р/р 26005200286001 Ліквідаційної комісії ВАТ «Папір» в Коростишівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 311142. Код ЗКПО 05773706.

При наявності двох і більше заяв на покупку буде проведено аукціон, що відбудуться на 31 календарний день з дня опублікування цього оголошення за адресою:

261220, м. Коростишів, Житомирська обл., вул. Пролетарська, 31.

На кінцеву ціну продажів нараховується 20 % ПДВ.

Ознайомитися з об'єктом продажу можна в робочі дні з 10 до 17 години.

Телефони для довідки (04130) 3-53-29, 3-52-23.

Арбітражний суд Луганської області (346016, г. Луганськ, пл. Героїв ВОВ, 3-а) возбудив Дело № 11/545 о признании банкротом ООО «Салют», г. Первомайск, пос. Тошкова, ул. Ленина, р/с 26001000048001 в Первомайском филиале АКБ «Надра», МФО 304762, код 19064926.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца после опубликования объявления.

Арбитражний суд Чернігівської області возбудив дело № 4/246 о банкротстве ООО производственно-коммерческой фирмы «Украинтерсервис» (250032, г. Чернігів, ул. Доценко, 3/19). Банковские реквизиты должника: Чернігівський філіал Укробанка, р/сч 2600610720001, код ОКПО 14240789, МФО 353564.

У номер

● **Київ**

Приймай, ліцею, поповнення
200 новобранців Київського військового ліцею імені Івана Богуня, які склали вступні іспити після закінчення семи класів, займуть місця в аудиторіях. Вони навчатимуться у філії ліцею, розташованій в одному з дитячих санаторію передмістя столиці — Боржирі. Нагадаємо, що до базового ліцею зараховувалися юнаки, які закінчили 9 класів. Виконані пенсії для учнів знижено з метою підвищення соціального захисту дітей-сиріт, дітей військовослужбовців, які загинули під час виконання службових обов'язків, та дітей з багатодітних родин, повідомляє ДІНАУ.

● **Івано-Франківськ****Короткий шлях
із Заходу на Південь**

Коллективи промислових підприємств, сільськогосподарських та приватних фірм Прикарпаття вважають найвищим патріотичним обов'язком турботу про українських моряків. На адресу підпільної частини в Очакові відправлено кошти від Брошнівського та Осомолоського держлісгоспів, а також столярні вироби, дипломатери, товари побутового призначення. Прикарпатці допомагають також Симферопольській українській гімназії: забезпечили навчальний заклад (приміщенням близько 200 років, потрібними лісоматеріалами).

● **Житомир****Про них пам'ятають
нашади**

Наприкінці 1941 року фашисти розстріляли неподає райцентру Держинськ Житомирської області більш як 700 євреїв — місцевих жителів і біженців. Потім розстріли методично повторювалися. На місці масових поховань відкрито пам'ятник, кошти на спорудження якого протягом року збирало місцеве єврейське товариство і різні загиблих, котрі живуть нині в Ізраїлі, США, на Житомирщині. На траурному мітингу до підняття пам'ятника вмуровано капсулу з іменами загиблих.

● **Львів****Ентузіазм — напередими
катастрофі**

Про імовірність екологічної катастрофи в Стебнику, поряди із Трускавцем курорт, знають керівники і чиновники усіх рівнів. На державному гірничо-хімічному підприємстві «Полімінерал» давно не виконують навіть мінімум природоохоронних робіт. Коллектив гірничо-ритуальників, який вже 18 місяців не одержує зарплати, застрайкує. Виділені Києвом кошти досі не дійшли до Стебника. Ситуація стала критичною. Загрозено понад 21 тис. куб. м підземних виробок. Гірничо-ритуальний загін і бригада цивільної оборони із Дрогобича працюють по поє в воді в три зміни. Щоб запобігти аварії (свого часу саме це підприємство спричинило катастрофу на Дністрі), треба збудувати насосну станцію, прокласти розсоліпровод...

Спорт

Віктор ЛЕОНЕНКО:
«Локомотив» та «Локомотив».
Чого його боліє?»

Ми вже повідомляли про те, що в 1/16 Кубка кубків київський ЦСКА зустрічатиметься з москов-

Як би не потрапити під «Локомотив»

ським «Локомотивом». Суперник — дуже серйозний. Торік москвичі дійшли до півфіналу Кубка кубків. Нині у складі «Локомотива» грають два кандидати до збірної команди Росії. Це захисники Андрій Соломатін та Ігор Чугайнов. Два кандидати до збірної Німеччини — Саркіс Оганесян і Альберт Саркісян, один до збірної Грузії — Заза Джанашія. Вболівальникам добре відомі воротар Руслан Нігматулін, півзахисник Олександр Бородаков, нападники Олег Сергєєв і Олег Гаре, якого московські «селекціонери» «найшпиль» в українській команді ФК «Львів».

Одне слово, арміяним слід ретельно готуватися до двобою з «Локомотивом». А ось інші пари команд, що грають між собою в 1/16 Кубка кубків: «Рудар» (Веленьє, Словенія) — «Вартекс» (Вараждин, Хорватія), «Паніоніс» (Афіни, Греція) — «Хаха» (Валка, Румунія), «Фінляндія» (Рід, Австрія) — МТК (Будапешт, Угорщина), «Левські» (Софія, Болгарія) — ФК «Копенгаген» (Данія), «Херенвек» (Голландія) — «Амста» (Вронкі, Польща), «Хартс» (Единбург, Шотландія) — «Мальборк» (Іспанія), «Челсі» (Лондон, Англія) — «Хельсінборг» (Швеція), «Дуйсбург» (Ні-

мечина) — «Генк» (Бельгія), «Бешикташ» (Стамбул, Туреччина) — «Спартак» (Трнава, Словачка), «Рapid» (Бухарест, Румунія) — «Волеренген» (Норвегія), «Аполлон» (Ліма, Сол, Кіпр) — «Яблоньце» (Чехія), «Ньюкастл» (Англія) — «Партизан» (Белград, Югославія), «Лацио» (Рим, Італія) — «Лозанна» (Швейцарія), «Парі Сен-Жермен» (Франція) — «Маккабі» (Хайфа, Ізраїль), «Металург» (Ліпсая, Латвія) — «Брага» (Португалія).

Перші матчі відбудуться 17 вересня, у відповідь — 1 жовтня.

Фото

Олександра КЛИМЕНКА.

Голос України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

Телефони: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44,
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальності несе рекламодач.
Редакція не закликає до порушення законодавства України.
За точність викладених фактів відповідальності несе автор.
Руконисан не повертаємо.
Розповсюдження з читачами — тільки на сторінках газети.

Щоб доточити поли, відрізають рукава

Сьогодні, коли на 16 мільйонів платників внесків до Пенсійного фонду припадає 14,5 мільйона пенсіонерів, дорога кожна копійка, що туди потрапить. Що ж пропонує уряд, аби не тільки отримувати ці кошти, а й раціонально ними розпоряджатися?

Про ці та інші аспекти вдосконалення чинної пенсійної системи йшлося на засіданні прес-клубу ринкових реформ. Заступник міністра праці та соціальної політики Олена Гаряча поінформувала журналістів про заходи, які дозволять, на її погляд, більш-менш безболісно вийти зі становища, що склалося.

Серед заходів — запровадження персонального обліку платежів до Пенсійного фонду всіма суб'єктами господарювання, в тому числі і особами, котрі займаються підприємницькою діяльністю. А також розробка системи індивідуальних персональних пенсійних рахунків, коли гроші, які отримуватиме людина, виходячи на пенсію, залежатимуть від її особистого трудового внеску. Принцип простий. Краще

Проблема

працюєш — більше відрахувань на персональний рахунок. Однак незрозуміло, чи буде забезпечено схоронність цих коштів і чи не спіткаться їх доля внесків в ощадбанках, які й досі не можуть забрати наші батьки?

Пропонувати гарантії збереження цих коштів шляхом операцій з нерухомістю, випуску облігацій тощо непереконливо. Тому яким би привабливим не здався цей проєкт, навряд чи багато людей захоче ним скористатися.

Пенсіонерам, котрі продовжують сьогодні працювати, уряд готує не дуже приємний сюрприз — обмежену пенсію. Щоправда, стосуватиметься він в основному працівників фінансових та банківських установ, органів управління, де висока заробітна плата. Інтереси ж медиків, учителів, селян, тобто працівників тих галузей, де середня заробітна плата нижча від подвійної величини середнього розміру заробітку у народному господарстві, цей порядок не зачепить. Зате,

на думку пані Гарячої, зекономить чималі кошти, що дозволить виплачувати протягом року пенсії майже трьомстам тисячам пенсіонерів. Та «нововведення» Пенсійного фонду у такий спосіб дуже вже нагадує відомо байку про Охрімкову свату, коли для того, щоб доточити поли, відрізували рукава...

Спонтанічне пенсіонерів, звиклих до літського способу отримання пенсій на пошти, і новий порядок їх виплати. Хоч як Олена Васильєва не замальовувала принади нової форми виплати пенсій через банки, шльом зрозуміло, чому старіники опираються. Працівники банківських установ, врахувавши психологію літніх людей, пропонують усі вигоди, аби отримати нових клієнтів. Це і доставка пенсій додому хворим і немічним, і відкриття у всіх поштових відділеннях філій банків, і визначений день отримання пенсій, і що найголовніше, мізерний прирост за свої послуги.

Непогано до усього цього ще й отримати повну гарантію збереження і своєчасної виплати пенсій.

Лариса КРУПІНА.

**Втамовуючи
спрагу пізнання****Ювілей**

наука і суспільство
78

75 років тому в Україні народився науково-популярний журнал «Наука і суспільство».

Тодішній столичний Харків був під впливом не лише індустріального, а й інтелектуального буму. Відчувалася потреба у доступній подачі інформації про нові досягнення наукової думки. Відтоді таку благородну місію взяв на себе часопис «Знання» (тепер — «Наука і суспільство»). Протягом десятиліть видання неодноразово змінювало назву, обсяг. Та постійно залишалася його визначна просвітницька роль.

Напередодні виходу ювілейного номера у світ редакція отримала чимало приїзтів. Першими їх наїжділи Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, Президент України Леонід Кучма, голова Київської міської держадміністрації Олександр Омельченко. У святковій кореспонденції — добрі слова на адресу відомих учених та літераторів, які брали участь у багатолітньому творчому журналі.

Вітаючи колектив просвітників-однодумців зі святом, Олександр Ткаченко так окреслив значення видання для українського суспільства: «Пробуджуючи жадобу нових знань, прагнення наукового пошуку, часопис став добрим помічником і наставником для багатьох поколінь науковців, учителів, студентів, учнів».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: ювілейний номер журналу.

Сьогодні — День знань**Приймні сюрпризи
шкільної осені**

Уперше за 7 років незалежності будівельники Волині здали в експлуатацію першозаснованого свята 9 нових шкіл. Майже 2 тисячі дітей почли у нові класи шкільних давниць. Це 3 школи реконструйовано. Найбільш радісно, що ці збудовано в польських селах, саме тих, які найбільш постраждали від стихійного лиха. Наприклад, у селі Раків Ліс Камінь-Каширського району здало школу на 540 місць, у селі Падирів цього ж району — на 480, у селі Дятинь Ратнівського району — на 160 учнівських місць. Як сказав начальник управління освіти Волинської обласної держадміністрації Іван Дзямилук, школи також забезпечено необхідними підручниками.

Богдан БЕРЕГЕТА.

Волинська область. ***
Віднині маленькі роми мають свою школу. Споруджено її протягом року на кошти Ужгородського району у місці компактного проживання циган між селами Ліпці та Середне. Стара саванна початкова школа вже не могла слугувати дітям, бо геть розвалювалася. Тож вони змушені були ходити за знаннями аж в Середне, за десять кілометрів. Тепер у них своя нова восьмирічка. Причепурена, біленька, вона вабить зір, а в просторих класах є все необхідне. Навчання провадитиметься українською мовою, але дітки мають і букварика, написаного циганською.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область. ***
Сьогодні на Платівщині гостинно відчинять двері чотирьох нових шкіл, що разом зможуть прийняти 700 школярів. Дві у Гадяцькому районі (селах Краснознам'янка та Качанове) споруджені коштом тамтешніх колективних сільгоспідприємств і газпромівців. А у Котельському (село Більське) та Кобеляцькому (село Качанів) районах замовниками виступили місцеві КСП. Загалом в області навчальний рік розпочнеться у всіх без винятку загальноосвітніх школах.

Полтавська область. Григорій ГРИНЬ.

***
Сьогодні, 1 вересня, під час урочистого відкриття школи-новобудови у Гуляйполі Запорізької області її юні господарі отримуватимуть у дарунок від обласної та районної адміністрації комп'ютерний клас.

Останніми роками поліпшувалися умови для навчання і у вихованців дитячих музичних шкіл обласного центру. Скажімо, понад 350 учнів 5-ї музшколи вперше переступлять сьогодні поріг свого нового дому в Бородинському районі, де до нині не було жодного такого навчального закладу. Про гідні умови для майбутніх музик подала міськвиконком та Ленінська райадміністрація.

А ось усі першокласники Запоріжжя сьогодні полюбляють у цирку. При святковій виставі для них підготували друзі з гуртків міського Палацу творчості.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311166.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0